

**Teoria del Dret**

Codi: 102267  
Crèdits: 6

| Titulació    | Tipus | Curs | Semestre |
|--------------|-------|------|----------|
| 2500786 Dret | FB    | 1    | 1        |

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

**Professor/a de contacte**

Nom: Lorena Garrido Jimenez

Correu electrònic: Lorena.Garrido@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

**Equip docent**

Encarnación Bodelón González

Lucia Ortiz Amaro

Noelia Igareda González

Patricia Gonzalez Prado

Paula Arce Becerra

Adrian Pascale Pascale

Rocio Medina Martin

Lorena Garrido Jimenez

**Equip docent extern a la UAB**

Puig Hernández, Marc-Abraham

**Prerequisits**

Pel bon seguiment de l'assignatura és imprescindible una competència lingüística i lectora òptima d'acord al nivell dels estudis universitaris. Els coneixements bàsics de filosofia i sociologia ajudaran al seguiment de l'assignatura.

**Objectius**

Teoria del Dret és una assignatura que s'imparteix en el primer quadrimestre del primer any del grau de Dret. Es tracta d'una assignatura introductòria a conceptes jurídics bàsics pel desenvolupament de totes de les matèries. La matèria desenvolupa els grans àmbits de la teoria del dret contemporània, partint de la pluralitat d'escoles i visions que formen la teoria i filosofia del dret moderna.

Els grans àmbits que es plantegen en el programa són:

- a) Les formes d'aproximació al dret: ciència del dret, sociologia i filosofia del dret.
- b) Teoria de la norma i del l'ordenament jurídic.
- c) Aplicació i interpretació del dret.
- d) Valors dels drets i teories de la justícia
- e) Fonaments de la sociologia del dret.

Els principals objectius formatius de l'assignatura són:

- a) Conèixer les principals formes d'aproximació al dret des de la ciència del dret, sociologia del dret i filosofia del dret
- b) Identificar, conèixer i aplicar els conceptes bàsics de la teoria del dret.
- c) Entendre els fonaments de l'argumentació jurídica
- d) Reflexionar sobre els valors i funcions del dret
- e) Comprendre la formació dels conceptes jurídics contemporanis en el seu context històric i social.

## **Competències**

- Analitzar adequadament les qüestions vinculades amb la igualtat entre homes i dones.
- Aplicar els valors i els principis ètics vinculats amb l'exercici professional del dret.
- Argumentar i fonamentar l'aplicació de les normes jurídiques.
- Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
- Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
- Demostrar que es comprèn el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Demostrar que es té una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.
- Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
- Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
- Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
- Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
- Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

## **Resultats d'aprenentatge**

1. Comunicar de manera persuasiva els punts de vista propis.
2. Defensar i promoure els valors bàsics de la convivència en democràcia.
3. Definir els instruments jurídics destinats a eradicar la desigualtat social entre homes i dones.
4. Definir els principis bàsics de l'ordenament jurídic.
5. Definir la importància de la deontologia jurídica.
6. Definir les relacions entre dret i moral en l'estat social i democràtic de dret.

7. Definir les teories jurídiques jusnaturalistes, positivistes i realistes i la seva visió sobre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic.
8. Demostrar eficàcia en un entorn canviant, a l'hora d'enfrontar-se a noves tasques, responsabilitats o persones.
9. Demostrar un raonament reflexiu i crític: anàlisi, síntesi, conclusions.
10. Descriure les diverses aportacions crítiques de la teoria del dret.
11. Descriure les relacions entre dret i societat.
12. Distingir les teories i els conceptes necessaris per a l'anàlisi de la igualtat entre homes i dones.
13. Elaborar discussions teòriques sobre el paper dels principis en l'ordenament jurídic.
14. Enumerar les diferents teories contemporànies de l'argumentació jurídica.
15. Identificar els factors de discriminació sexual en el dret.
16. Identificar els problemes de deontologia contemporanis.
17. Identificar els problemes de l'aplicació del dret.
18. Identificar els problemes sociojurídics en les teories sociojurídiques contemporànies.
19. Identificar els valors de l'estat social i democràtic de dret.
20. Interpretar l'evolució de l'estat social i democràtic de dret.
21. Interpretar les aportacions de la sociologia del dret.
22. Redactar i formalitzar treballs, informes, escrits i dictàmens.
23. Ser capaç de generar coneixements, tenir iniciativa i creativitat, innovar i aportar noves idees.
24. Ser capaç de percebre l'impacte i les implicacions de les decisions que es prenen.
25. Treballar en equip: poder formar part de grups de treball i també coordinar-los i prendre decisions que afectin tot el grup.
26. Treballar en àmbits multidisciplinaris i interdisciplinaris.

## Continguts

1. Formes d'aproximació al dret: ciència del dret, sociologia del dret i filosofia del dret.
2. Dret, poder i moral.
3. Teoria de la norma.
4. Sistema i ordenament jurídic.
5. Interpretació del dret i aplicació del dret.
6. Teories de l'argumentació.
7. Valors i funcions dels dret.
8. Teories de la justícia. Crítics des de la perspectiva de gènere.
9. Dret i Societat.
10. Dret i Estat en la modernitat: La il·lustració jurídica i el dret després de la Revolució Francesa.
11. El positivisme jurídic en el segle XIX.
12. El positivisme jurídic en el segle XX.
13. Els realismes jurídics.
14. Corrents contemporanis en la teoria, filosofia i sociologia del dret.

## Metodologia

Nota prèvia

La docència de l'assignatura serà mixta: les classes magistrals seran virtuals i els seminaris seran presencials.

L'assistència als seminaris, llevat supòsits de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants.

La docència de l'assignatura i la formació de l'alumnat es fonamenta en les següent activitats:

#### 1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'alumnat assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com una exposició per establir els referents conceptuals en cada tema.

1.2. Seminaris: on l'alumnat, en grups reduïts, analitza juntament amb el professorat casos pràctics prèviament elaborats. En supòsits concrets, els casos s'elaboraran a classe. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació dels conceptes explicats a les classes teòriques.

#### 2. Activitats supervisades:

Es tracta d'activitats que l'alumnat desenvolupa en aula, amb la supervisió i suport del professorat. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula.

#### 3. Activitats autònomes:

3.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula.

3.2. Cerca de bibliografia i materials instrumentals per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació

### Activitats formatives

| Títol                            | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                  |
|----------------------------------|-------|------|-------------------------------------------|
| Tipus: Dirigides                 |       |      |                                           |
| Classes teòriques                | 30    | 1,2  | 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 19, 20, 21 |
| Seminari                         | 15    | 0,6  | 12, 15, 16, 17, 18, 19, 21                |
| Tipus: Autònomes                 |       |      |                                           |
| Lectures i estudi dels materials | 50    | 2    | 16, 17, 18, 19, 20, 21                    |
| Treballs en grup                 | 20    | 0,8  | 1, 8, 23, 24, 25, 26                      |
| Treballs individuals             | 30    | 1,2  | 1, 8, 9, 23, 24                           |

### Avaluació

#### Nota prèvia

La metodologia docent i l'avaluació poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

La nota final s'obtindrà a partir del següent elements:

1.1 Avaluació continuada de les classes. (50% de la nota)

Per l'avaluació continuada es valoraran les següent activitats:

a) Assistència a classe i treballs en l'aula (10% de la nota)

b) Treballs individuals i grupals (40% de la nota)

L'assistència als seminaris, llevat supòsits de causa justificada, serà obligatòria per als estudiants.

### 1.2 Examen final. (50% de la nota)

L'examen final s'ha de superar amb una nota superior a 5 per fer mitja amb la resta de qualificacions de l'avaluació continuada.

Un alumne que copii o intenti copiar a un examen tindrà un 0 en l'examen. Un alumne que presenti una pràctica en el que hi hagi plagiat obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspèn l'assignatura.

En cada grup de docència es publicaran al campus Virtual, abans de l'inici de la docència, la data concreta o la setmana de realització de les activitats avaluables, sens perjudici que, excepcionalment i per causes de força major, aquestes puguin, amb preavís i antelació suficient, ser modificades.

### Reavaluació

Es realitzarà reavaluació de la part relativa a l'examen final.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                        | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                      |
|----------------------------------------------|-----|-------|------|---------------------------------------------------------------|
| Assistència i participació en l'aula         | 10% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 18, 20, 22                |
| Proves avaluadores                           | 50% | 5     | 0,2  | 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 20                  |
| Realització de treballs individual i en grup | 40% | 0     | 0    | 1, 2, 3, 8, 9, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 |

## Bibliografia

### BIBLIOGRAFIA BÀSICA

ATIENZA, Manuel., El sentido del derecho, Barcelona, Ariel, 2001.

DE LUCAS, Javier, (coord), Introducció a la teoria del dret, Editorial Tirant lo Blanc: València, 1997 3ª ed.

RUIZ RESA, Josefa, Teoría del derecho. Editorial Tirant lo Blanc: València. 2017

### BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

CALVO Garcia, Manuel, Los fundamentos del método jurídico: Una revisión crítica, Madrid, Tecnos, 1994.

CASANOVAS, Pompeu. y MORESO, Jose Juan, El ámbito de lo jurídico: Lecturas de pensamiento jurídico contemporáneo, Barcelona, Crítica, 1994.

CASANOVAS, Pompeu, Gènesi del pensament jurídic contemporani, Barcelona, Proa, 1996.

CASANOVAS, Pompeu, MORESO, Jose Juan, Argumentació i pragmàtica del Dret, Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1998.

COMAS d'Argemir, Dolors. (2019): Cuidados y Derechos: El avance hacia la democratización de los cuidados, Cuadernos de Antropología Social, nº 49, ps. 13-29. Disponible en:

[https://www.researchgate.net/publication/333990079\\_Cuidados\\_y\\_derechos\\_El\\_avance\\_hacia\\_la\\_democratizaci](https://www.researchgate.net/publication/333990079_Cuidados_y_derechos_El_avance_hacia_la_democratizaci)

GARCÍA, S. y Ávila, D. (coords.) (2015): Enclaves de riesgo. Gobierno neoliberal, desigualdad y control social, Traficantes de Sueños, Madrid. Disponible en <https://www.traficantes.net/sites/default/files/pdfs/Enclaves%20de%20riesgo%20-%20Traficantes%20de%20Sue>

IGAREDA, Noelia. (2012): El Derecho al Cuidado en el Estado Social de Derecho, AFD, ps. 185-206. Disponibe en [https://www.boe.es/publicaciones/anuarios\\_derecho/abrir\\_pdf.php?id=ANU-F-2012-10018500206\\_ANUARIO\\_DE](https://www.boe.es/publicaciones/anuarios_derecho/abrir_pdf.php?id=ANU-F-2012-10018500206_ANUARIO_DE)

LLOYD'S, Introduction to Jurisprudence, Sweet & Maxwell, New York, 2008.

PUIGPELAT, FRancesca, (Coord), Teoria del dret, Universitat Oberta de Catalunya: Barcelona, 1996.

RIDALL, J. G., Teoría del derecho, Barcelona, Gedisa, 1999.

RODRIGUEZ, Palop, Maria Eugenia, La nueva generación de derechos Humanos, Madri, Dykinson, 2010.

SANDEL, Michael, Justicia, ¿hacemos lo que debemos?, Ed. Debate: Barcelona, 2011.

SANDEL, Michael, Contra la perfección. Ed. Marbot. Barcelona, 2007.